Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 10ης Μαΐου 2017*

«Προδικαστική παραπομπή — Υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως — Υποχρεωτική υπαγωγή στο καθεστώς κοινωνικής ασφαλίσεως των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Εισοδήματα από ακίνητα εισπραττόμενα σε κράτος μέλος — Επιβολή γενικευμένης εισφοράς κοινωνικού χαρακτήρα, επιβαρύνσεως κοινωνικού χαρακτήρα και πρόσθετων εισφορών βάσει του δικαίου κράτους μέλους– Συμμετοχή στη χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφαλίσεως αυτού του κράτους μέλους»

Στην υπόθεση C-690/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το cour administrative d'appel de Douai (διοικητικό εφετείο Douai, Γαλλία) με απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Wenceslas de Lobkowicz

κατά

Ministère des Finances et des Comptes publics,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, A. Tizzano, Αντιπρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, M. Berger και A. Prechal, προέδρους τμήματος, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund και F. Biltgen (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: V. Giacobbo-Peyronnel, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 18ης Οκτωβρίου 2016,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο W. de Lobkowicz, εκπροσωπούμενος από τον G. Hannotin, avocat,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues, D. Colas, R. Coesme και D. Segoin,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους D. Martin και G. Gattinara,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 6ης Δεκεμβρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης και δη το κατά πόσον υφίσταται αρχή της εφαρμογής της κοινωνικής νομοθεσίας ενός μόνον κράτους μέλους, όπως είναι αυτή που εκφράζεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 307/1999 του Συμβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 1999 (ΕΕ 1999, L 38, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1408/71), εν συνεχεία δε με τον κανονισμό (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ 2004, L 166, σ. 1 και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 200, σ.1), όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο με την απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2015, de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Wenceslas de Lobkowicz, συνταξιούχου υπαλλήλου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και του Υπουργείου Οικονομικών (Γαλλία), σχετικά με την επιβολή εισφορών και επιβαρύνσεως κοινωνικού χαρακτήρα για τα έτη 2008 έως 2011 σε εισοδήματα από ακίνητα που εισπράχθηκαν στη Γαλλία.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Το άρθρο 12 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2010, C 83, σ. 266, στο εξής: πρωτόκολλο), έχει ως εξής:

«Επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλει η Ένωση στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό [της], επιβάλλεται φόρος υπέρ της Ένωσης σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα.

Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό απαλλάσσονται από την επιβολή εθνικών φόρων επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών, που καταβάλλονται από την Ένωση.»

4 Δυνάμει του άρθρου 13 του πρωτοκόλλου αυτού:

«Για την εφαρμογή του φόρου επί του εισοδήματος και της περιουσίας, του φόρου κληρονομιών, καθώς και για την εφαρμογή των συμβάσεων περί αποφυγής της διπλής φορολογίας που έχουν συναφθεί μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό, οι οποίοι έχουν εγκατασταθεί, απλώς και μόνο λόγω της ασκήσεως των καθηκόντων τους στην υπηρεσία της Ένωσης, στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, άλλου από το κράτος της φορολογικής κατοικίας στην οποία έχουν κατά το χρόνο της εισόδου τους στην υπηρεσία της Ένωσης, θεωρούνται και στις δύο αυτές χώρες ότι διατηρούν την προηγούμενη κατοικία τους […]

[…]».

5 Συμφώνως προς το άρθρο 14 του εν λόγω πρωτοκόλλου:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα, καθορίζουν το καθεστώς των κοινωνιών παροχών που εφαρμόζεται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης.»

6 Ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ) και το Καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ένωσης (στο εξής: ΚΛΠ) θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, περί καθορισμού του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων και του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και περί θεσπίσεως ειδικών μέτρων προσωρινώς εφαρμοστέων στους υπαλλήλους της Επιτροπής (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 108), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) 1324/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008 (ΕΕ 2008, L 345, σ. 17).

7 Το άρθρο 72 του ΚΥΚ ορίζει τα εξής:

«1. Εντός του ορίου του 80 % των αναληφθέντων εξόδων και βάσει ρυθμίσεως θεσπιζόμενης με κοινή συμφωνία από τα όργανα [της Ένωσης] κατόπιν γνώμης της επιτροπής κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, ο υπάλληλος […] καλύπτ[εται] κατά των κινδύνων ασθενείας. […]

[…]

Το ένα τρίτο της αναγκαίας συνεισφοράς για την εξασφάλιση της κάλυψης αυτής βαρύνει τον ασφαλιζόμενο, χωρίς η συμμετοχή αυτή να μπορεί να υπερβεί το 2 % του βασικού μισθού του.

[…]»

8 Το άρθρο 73 του ΚΥΚ ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται βάσει ρυθμίσεως που θεσπίζεται με κοινή συμφωνία των οργάνων [της Ένωσης], κατόπιν γνώμης της επιτροπής κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, ο υπάλληλος καλύπτεται, από την ημέρα αναλήψεως της υπηρεσίας, κατά των κινδύνων επαγγελματικών ασθενειών και των κινδύνων ατυχημάτων. Συμμετέχει υποχρεωτικά, εντός ορίου 0,1 % του βασικού του μισθού, στην κάλυψη των κινδύνων εκτός υπηρεσίας.

[…]»

9 Κατά το άρθρο 83 του ΚΥΚ:

«1. Η καταβολή των παροχών που προβλέπονται στο παρόν σύστημα συνταξιοδοτήσεως βαρύνει τον προϋπολογισμό [της Ένωσης]. Τα κράτη μέλη εγγυώνται συλλογικά την καταβολή αυτών των παροχών σύμφωνα με την κλίμακα κατανομής που καθορίζεται για τη χρηματοδότηση αυτών των δαπανών αυτών.

[…]

2. Οι υπάλληλοι συμβάλλουν κατά το ένα τρίτο στη χρηματοδότηση αυτού του συστήματος συνταξιοδοτήσεως. Η συνεισφορά αυτή καθορίζεται στο 10,9 % του βασικού μισθού του ενδιαφερομένου, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι συντελεστές αναπροσαρμογής που προβλέπονται στο άρθρο 64. Η συνεισφορά αυτή αφαιρείται κάθε μήνα από τον μισθό του ενδιαφερομένου. […]

[…]»

10 Το ύψος της συνεισφοράς που προβλέπει αυτό το άρθρο 83, παράγραφος 2, αναπροσαρμόζεται ετησίως. Τούτου δοθέντος, καθορίστηκε την 1η Ιουλίου των επίμαχων εν προκειμένω ετών 2009 έως 2011, αντιστοίχως, σε 11,3 %, σε 11,6 % και σε 11 %.

11 Συμφώνως με το άρθρο του 2, παράγραφος 1, ο κανονισμός 1408/71 «ισχύει για μισθωτούς και μη μισθωτούς που υπάγονται ή υπήχθησαν στη νομοθεσία ενός ή περισσοτέρων από τα κράτη μέλη και είναι υπήκοοι ενός από τα κράτη μέλη ή απάτριδες ή πρόσφυγες που κατοικούν στο έδαφος ενός κράτους μέλους, καθώς και για τα μέλη της οικογένειάς τους και για τους επιζώντες τους».

12 Το άρθρο 13, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι «τα πρόσωπα για τα οποία ισχύει ο παρών κανονισμός υπόκεινται στη νομοθεσία ενός μόνου κράτους μέλους. Η νομοθεσία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου».

13 Ο κανονισμός 1408/71 καταργήθηκε από 1ης Μαΐου 2010, ημερομηνία ενάρξεως εφαρμογής του κανονισμού 883/2004. Εντούτοις, το περιεχόμενο του άρθρου 2, παράγραφος 1, και του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 είναι κατ' ουσίαν πανομοιότυπο με αυτό, αντιστοίχως, του άρθρου 2, παράγραφος 1, και του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 883/2004.

Το γαλλικό δίκαιο

14 Δυνάμει του άρθρου L. 136-6 του code de sécurité sociale [κώδικα κοινωνικής ασφαλίσεως], όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, τα φυσικά πρόσωπα που έχουν τη φορολογική τους κατοικία στη Γαλλία, κατά την έννοια του άρθρου 4B του code général des impôts [γενικού φορολογικού κώδικα] υπόκεινται, δυνάμει του άρθρου 1600-0 C του code général des impôts, το οποίο συγκαταλέγεται στις διατάξεις του κώδικα αυτού οι οποίες αφορούν τη «γενικευμένη εισφορά κοινωνικού χαρακτήρα που εισπράττεται υπέρ του εθνικού ταμείου οικογενειακών επιδομάτων, του ταμείου αλληλεγγύης γήρατος και των υποχρεωτικών καθεστώτων ασφαλίσεως υγείας» (στο εξής: CSG), σε εισφορά επί των εισοδημάτων τους από περιουσία υπολογιζόμενη με βάση το καθαρό ποσό που λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος, μεταξύ δε των εισοδημάτων αυτών περιλαμβάνονται τα εισοδήματα από ακίνητα.

15 Κατά το άρθρο 1600-0 F bis του code général des impôts, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, τα εν λόγω πρόσωπα υπόκεινται επιπλέον, κατά το άρθρο L. 245-14 του code de la sécurité sociale, σε «κοινωνικού χαρακτήρα επιβάρυνση», το ύψος της οποίας είχε καθοριστεί, δυνάμει του άρθρου L. 245-16 du code de la sécurité sociale που ίσχυε κατά τα επίμαχα έτη, στο 2 % επί των εισοδημάτων αυτών. Προκύπτει επίσης από τον code de l'action sociale et des familles [κώδικα κοινωνικής και οικογενειακής πολιτικής] ότι επί των εν λόγω εισοδημάτων υπολογιζόταν επίσης πρόσθετη εισφορά, η μία, ύψους 0,3 %, συμφώνως προς το άρθρο του L. 14-10-4, η δε άλλη, ύψους 1,1 %, συμφώνως προς το άρθρο L.262-24 αυτού του τελευταίου.

Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

16 Ο W. de Lobkowicz, Γάλλος υπήκοος, υπηρέτησε ως υπάλληλος στην Επιτροπή από το έτος 1979 έως τη συνταξιοδότησή του, ήτοι έως την 1η Ιανουαρίου 2016. Υπό την ιδιότητά του αυτή, υπάγεται στο κοινό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

17 Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Πρωτοκόλλου, ο W. de Lobkowicz έχει τη φορολογική του κατοικία στη Γαλλία. Σε αυτό το κράτος μέλος αποκτά εισοδήματα από ακίνητα. Για τα έτη 2008 έως 2011, επί των εισοδημάτων αυτών επιβλήθηκε CSG, εισφορά για την απόσβεση του κοινωνικού χρέους (CRDS), κοινωνικού χαρακτήρα επιβάρυνση ύψους 2 % καθώς και πρόσθετες στην επιβάρυνση αυτή εισφορές ύψους 0,3 % και 1,1 %.

18 Κατόπιν της απορρίψεως από τη φορολογική αρχή της αιτήσεώς του για απαλλαγή από την καταβολή των εν λόγω εισφορών και της εν λόγω επιβαρύνσεως, ο W. de Lobkowicz άσκησε ενώπιον του tribunal administratif de Rouen (διοικητικού πρωτοδικείου Ρουέν, Γαλλία) προσφυγή με την οποία ζήτησε να απαλλαγεί από την καταβολή τους.

19 Με απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2013, το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι παρέλκει η έκδοση αποφάσεως για το ποσό των φορολογικών απαλλαγών που είχαν χορηγηθεί κατά τη διάρκεια της δίκης από το σύνολο των εισφορών σε σχέση με την CRDS στις οποίες υπέκειτο ο W. de Lobkowicz κατά τα επίμαχα έτη και απέρριψε κατά τα λοιπά τα αιτήματά του.

20 Ο W. de Lobkowicz άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του cour administrative d'appel de Douai (διοικητικού εφετείου Douai). Ζητεί από αυτό, κυρίως, να τον απαλλάξει από την καταβολή των επίμαχων επιβαρύνσεων κοινωνικού χαρακτήρα.

21 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, κατ' αρχάς, ότι οι επίμαχες εισφορές και η επίμαχη επιβάρυνση συνιστούν φόρους κατά την έννοια του εθνικού δικαίου και ότι συνεπώς η νομιμότητα της επιβολής τους δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι ο W. de Lobkowicz ή τα μέλη της οικογενείας του δεν λαμβάνουν άμεσο αντάλλαγμα για την καταβολή τους.

22 Έπειτα, υπενθυμίζει ότι από την απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 2015, de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123), προκύπτει ότι οι φορολογικές επιβαρύνσεις των εισοδημάτων από περιουσία που έχουν άμεσο και ουσιαστικό σύνδεσμο με ορισμένους κλάδους κοινωνικής ασφαλίσεως που απαριθμούνται στο άρθρο 4 του κανονισμού 1408/71, ήτοι η CSG, η κοινωνικού χαρακτήρα επιβάρυνση ύψους 2 % και η πρόσθετη εισφορά ύψους 0,3 %, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού του κανονισμού. Για τους ίδιους λόγους με αυτούς που δέχθηκε το Δικαστήριο με την απόφαση αυτή, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι η πρόσθετη εισφορά ύψους 1,1 % πρέπει επίσης να θεωρηθεί ως εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.

23 Πάντως, υπενθυμίζει ότι το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει, στη σκέψη 41 της αποφάσεως της 3ης Οκτωβρίου 2000, Ferlini (C-411/98, EU:C:2000:530), ότι οι υπάλληλοι της Ένωσης και τα μέλη της οικογένειάς τους, οι οποίοι υπάγονται υποχρεωτικώς στο καθεστώς κοινωνικής ασφαλίσεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως εργαζόμενοι κατά την έννοια του κανονισμού 1408/71. Συνεπώς, η αρχή της εφαρμογής της νομοθεσίας κοινωνικής ασφαλίσεως ενός μόνον κράτους μέλους που καθιερώνει το άρθρο 13 του κανονισμού αυτού δεν εφαρμόζεται επ' αυτών.

24 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, μολονότι οι υπάλληλοι της Ένωσης έχουν την ιδιότητα του εργαζομένου κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 45 ΣΛΕΕ, εντούτοις το άρθρο αυτό δεν καθιερώνει γενικό κριτήριο κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης όσον αφορά τη χρηματοδότηση των παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως ή των ειδικών μη ανταποδοτικών παροχών, που θα μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα, στο οποίο καταλήγει ο W. de Lobkowicz, ότι η επιβολή επ' αυτού του τελευταίου των επίμαχων εισφορών και επιβαρύνσεων θα έπρεπε να χαρακτηρισθεί ως μέτρο το οποίο εισάγει δυσμενή διάκριση κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου.

25 Εκτιμώντας εντούτοις ότι εξακολουθεί να υφίσταται αμφιβολία ως προς τη συμβατότητα προς το δίκαιο Ένωσης της επιβολής επί του W. de Lobkowicz των επίμαχων εισφορών και επιβαρύνσεων, το cour administrative d'appel de Douai (διοικητικό εφετείο Douai) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Υφίσταται αρχή του δικαίου της Ένωσης η οποία αποκλείει την επιβολή σε υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής γενικής εισφοράς κοινωνικού χαρακτήρα, επιβαρύνσεως κοινωνικού χαρακτήρα και των επιπρόσθετων στην επιβάρυνση αυτή εισφορών, ύψους 0,3 % και 1,1 %, επί εισοδημάτων από ακίνητη περιουσία αποκτηθέντων εντός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Επί του παραδεκτού

26 Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει, κυρίως, ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη για τον λόγο ότι δεν εκθέτει επαρκώς τα αναγκαία πραγματικά στοιχεία ώστε να μπορέσει το Δικαστήριο να απαντήσει λυσιτελώς στο υποβληθέν ερώτημα. Συγκεκριμένα, το αιτούν δικαστήριο υπέβαλε ερώτημα σχετικά με το άρθρο 45 ΣΛΕΕ χωρίς να διευκρινίσει ούτε την ιθαγένεια του προσφεύγοντος στην κύρια δίκη ούτε εάν αυτός έκανε χρήση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας με σκοπό την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας.

27 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί να απορρίψει αίτηση εθνικού δικαστηρίου για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως παρά μόνον όταν προδήλως προκύπτει ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή ακόμη όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 22ας Ιουνίου 2010, Melki και Abdeli, C-188/10 και C-189/10, EU:C:2010:363, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 18ης Απριλίου 2013, Mulders, C-548/11, EU:C:2013:249, σκέψη 27).

28 Πράγματι, η ανάγκη να δοθεί χρήσιμη για το αιτούν δικαστήριο ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης επιτάσσει, όπως τονίζει το άρθρο 94 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο εθνικός δικαστής να ορίσει το πραγματικό και νομικό πλαίσιο των προδικαστικών ερωτημάτων ή, τουλάχιστον, να εκθέσει τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζονται τα ερωτήματα αυτά (αποφάσεις της 11ης Μαρτίου 2010, Attanasio Group, C-384/08, EU:C:2010:133, σκέψη 32, και της 5ης Δεκεμβρίου 2013, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, EU:C:2013:799, σκέψη 17).

29 Εν προκειμένω, πρέπει να τονιστεί ότι το ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο αφορά αναμφισβήτητα την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης. Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει η Γαλλική Κυβέρνηση, το ζήτημα αυτό δεν αφορά ρητώς το άρθρο 45 ΣΛΕΕ, αλλά αναφέρεται, κατά τρόπο γενικό, στην ύπαρξη «αρχής του δικαίου της Ένωσης» η οποία θα εμπόδιζε την επιβολή σε υπάλληλο της Ένωσης επιβαρύνσεων κοινωνικού χαρακτήρα και εισφορών, όπως είναι αυτές που αποτελούν το αντικείμενο της κύριας δίκης, επί των εισοδημάτων από ακίνητα τα οποία εισπράττονται από το κράτος μέλος της φορολογικής κατοικίας του.

30 Περαιτέρω, η απόφαση περί παραπομπής περιέχει έκθεση του αντικειμένου της διαφοράς της κύρια δίκης, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 17 έως 20 της παρούσας αποφάσεως στις οποίες επαναλαμβάνονται οι διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου. Το δικαστήριο αυτό υπενθυμίζει επίσης το περιεχόμενο των κρίσιμων εθνικών διατάξεων και εκθέτει τους λόγους που το οδήγησαν να ζητήσει ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, παραπέμποντας στη νομολογία του Δικαστηρίου και ειδικότερα στην απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2015, de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123).

31 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απόφαση περί παραπομπής περιέχει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που παρέχουν στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να δώσει χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο.

32 Υπ' αυτές τις συνθήκες, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

33 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί, κατ' ουσίαν, αν η αρχή της εφαρμογής της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας ενός μόνον κράτους μέλους, όπως εκφράζεται στον κανονισμό 1408/71, εν συνεχεία δε στον κανονισμό 883/2004, και έχει διευκρινιστεί με την απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2015, de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123), πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αντίκειται σε αυτήν εθνική νομοθεσία, όπως είναι η επίμαχη στην κύρια δίκη, που προβλέπει ότι επί των εισοδημάτων από ακίνητα που εισπράττονται σε κράτος μέλος από υπάλληλο της Ένωσης, ο οποίος έχει τη φορολογική κατοικία του σε αυτό το κράτος μέλος, επιβάλλονται εισφορές και επιβαρύνσεις κοινωνικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του συστήματος της κοινωνικής ασφαλίσεως σε αυτό το ίδιο το κράτος μέλος.

34 Υπενθυμίζεται, αφενός, ότι, μολονότι τα κράτη μέλη διατηρούν την αρμοδιότητά τους να ρυθμίζουν τα συστήματά τους κοινωνικής ασφαλίσεως, παρά ταύτα οφείλουν, κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης (αποφάσεις της 1ης Απριλίου 2008, Gouvernement de la Communauté française και gouvernement wallon, C-212/06, EU:C:2008:178, σκέψη 43· της 21ης Ιανουαρίου 2016, Επιτροπή κατά Κύπρου, C-515/14, EU:C:2016:30, σκέψη 38, καθώς και της 6ης Οκτωβρίου 2016, Adrien κ.λπ., C-466/15, EU:C:2016:749, σκέψη 22).

35 Αφετέρου, υπάλληλος της Ένωσης μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει την ιδιότητα του διακινούμενου εργαζομένου κατά την έννοια του άρθρου 45 ΣΛΕΕ, ως υπήκοος κράτους μέλους που εργάζεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους από αυτό της καταγωγής του. Εντούτοις, στον βαθμό που οι υπάλληλοι της Ένωσης δεν υπόκεινται στην εθνική νομοθεσία κοινωνικής ασφαλίσεως, όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 και στην ίδια διάταξη του κανονισμού 883/2004, που καθορίζει το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής των κανονισμών αυτών, οι υπάλληλοι αυτοί δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως «εργαζόμενοι» κατά την έννοια των κανονισμών αυτών. Ούτε εμπίπτουν, στη συνάφεια αυτή, στο άρθρο 48 ΣΛΕΕ, το οποίο αναθέτει στο Συμβούλιο την αποστολή να θεσπίσει ένα σύστημα που να καθιστά δυνατό στους εργαζομένους να υπερβαίνουν τα εμπόδια που μπορούν να ανακύψουν γι' αυτούς από τους εθνικούς κανόνες που έχουν θεσπιστεί στο πεδίο της κοινωνικής ασφαλίσεως και την οποία το Συμβούλιο έφερε εις πέρας με την έκδοση του κανονισμού 1408/71 και εν συνεχεία του κανονισμού 883/2004 (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 3ης Οκτωβρίου 2000, Ferlini, C-411/98, EU:C:2000:530, σκέψεις 41 και 42, και της 16ης Δεκεμβρίου 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, σκέψεις 34 έως 37).

36 Πράγματι, οι υπάλληλοι της Ένωσης υπάγονται στο κοινό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, το οποίο έχει καθορισθεί, συμφώνως προς το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα θεσμικά όργανα.

37 Αυτό το σύστημα κοινωνικών παροχών καθιερώθηκε από τον ΚΥΚ ο οποίος καθορίζει, στον τίτλο του V, που επιγράφεται «Καθεστώς χρηματικών απολαβών και κοινωνικά πλεονεκτήματα του υπαλλήλου», και ειδικότερα στα κεφάλαια 2 και 3 του τίτλου αυτού, σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση και τις συντάξεις, τους κανόνες που ισχύουν στους υπαλλήλους της Ένωσης.

38 Συνεπώς, η νομική κατάσταση των υπαλλήλων της Ένωσης, όσον αφορά τις κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις τους εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης λόγω της σχέσεως εργασίας που έχουν με την Ένωση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 13ης Ιουλίου 1983, Forcheri, 152/82, EU:C:1983:205, σκέψη 9).

39 Η υποχρέωση που υπέχουν τα κράτη μέλη να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στο πλαίσιο της διαμορφώσεως των συστημάτων τους κοινωνικής ασφαλίσεως, όπως αυτή υπενθυμίζεται στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, εκτείνεται επομένως στους κανόνες που διέπουν τη σχέση εργασίας που έχει ένας υπάλληλος της Ένωσης με αυτήν, ήτοι στις σχετικές διατάξεις του πρωτοκόλλου και σε αυτές του ΚΥΚ.

40 Συναφώς, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 72 των προτάσεών του, αφενός, το πρωτόκολλο έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες [γνωμοδότηση 2/13 (Προσχώρηση της Ένωσης στην ΕΣΔΑ), της 18ης Δεκεμβρίου 2014, EU:C:2014:2454, σημείο 161].

41 Κατ' αναλογία προς το άρθρο 12 του πρωτοκόλλου, που καθιερώνει, έναντι των υπαλλήλων της Ένωσης, ενιαία φορολόγηση υπέρ αυτής των αποδοχών, των μισθών και των λοιπών αμοιβών που καταβάλλει, και προβλέπει κατά συνέπεια την απαλλαγή από τους εθνικούς φόρους επί των ποσών αυτών, το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου αυτού, στον βαθμό που αναθέτει στα θεσμικά όργανα της Ένωσης την αρμοδιότητα να καθορίσουν το σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως των υπαλλήλων της, πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει ως συνέπεια να εξαιρείται από την αρμοδιότητα των κρατών μελών η επιβολή της υποχρεώσεως υπαγωγής των υπαλλήλων της Ένωσης σε εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως και της υποχρεώσεως των υπαλλήλων αυτών να συμβάλλουν στη χρηματοδότηση του συστήματος αυτού.

42 Αφετέρου, ο ΚΥΚ, στον βαθμό που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 259/68, έχει όλα τα χαρακτηριστικά τα οποία απαριθμεί το άρθρο 288 ΣΛΕΕ, δυνάμει του οποίο ο κανονισμός έχει γενική ισχύ, είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Εντεύθεν συνάγεται ότι η τήρηση του ΚΥΚ επιβάλλεται εξίσου στα κράτη μέλη (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 20ής Οκτωβρίου 1981, Επιτροπή κατά Βελγίου, 137/80, EU:C:1981:237, σκέψεις 7 και 8, της 7ης Μάιου 1987, Επιτροπή κατά Βελγίου, 186/85, EU:C:1987:208, σκέψη 21, της 4ης Δεκεμβρίου 2003, Kristiansen, C-92/02, EU:C:2003:652, σκέψη 32, καθώς και της 4ης Φεβρουαρίου 2015, Melchior, C-647/13, EU:C:2015:54, σκέψη 22).

43 Στη συνάφεια αυτή, πρέπει να τονιστεί ότι από το άρθρο 72, παράγραφος 1, τέταρτο εδάφιο, του ΚΥΚ συνάγεται ότι ένα τμήμα των αναγκαίων συνεισφορών για την εξασφάλιση της καλύψεως των κινδύνων ασθενείας βαρύνουν τον υπάλληλο, χωρίς εντούτοις η συμμετοχή αυτή να μπορεί να υπερβεί το 2 % του βασικού μισθού του. Το άρθρο 73, παράγραφος 1, του ΚΥΚ προβλέπει ότι ο υπάλληλος καλύπτεται, ήδη από της ημερομηνίας αναλήψεως υπηρεσίας, έναντι των κινδύνων επαγγελματικής ασθένειας και ατυχήματος και ότι συμμετέχει υποχρεωτικώς, μέχρι ποσοστού 0,1 % του βασικού του μισθού, στην κάλυψη των κινδύνων εκτός υπηρεσίας. Από το άρθρο 83, παράγραφος 2, του ΚΥΚ συνάγεται επίσης ότι οι υπάλληλοι συνεισφέρουν κατά το ένα τρίτο στη χρηματοδότηση του συστήματος συνταξιοδοτήσεως, δεδομένου ότι η συνεισφορά αυτή έχει καθοριστεί σε συγκεκριμένο ποσοστό του βασικού μισθού.

44 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η Ένωση και μόνον, και όχι τα κράτη μέλη, είναι αρμόδια να καθορίζει τους κανόνες που ισχύουν για τους υπαλλήλους της Ένωσης όσον αφορά τις κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις τους.

45 Πράγματι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 76 των προτάσεών του, το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου και οι διατάξεις του ΚΥΚ περί της κοινωνικής ασφαλίσεως των υπαλλήλων της Ένωσης επιτελούν, έναντι αυτών των τελευταίων, λειτουργία αντίστοιχη με εκείνη του άρθρου 13 του κανονισμού 1408/71 και του άρθρου 11 του κανονισμού 883/2004, η οποία συνίσταται στην απαγόρευση επιβολής επί των υπαλλήλων της Ένωσης της υποχρεώσεως καταβολής εισφορών στα διάφορα συστήματα κοινωνικής ασφαλίσεως.

46 Επομένως, εθνική ρύθμιση, όπως είναι η επίμαχη στο πλαίσιο της κύριας δίκης, βάσει της οποίας τα εισοδήματα υπαλλήλου της Ένωσης βαρύνονται με εισφορές και επιβαρύνσεις κοινωνικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται ειδικώς για τη χρηματοδότηση των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως του οικείου κράτους μέλους, παραβιάζει την αποκλειστική αρμοδιότητα που ανατίθεται στην Ένωση τόσο με το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου όσο και με τις συναφείς διατάξεις του ΚΥΚ, ιδίως αυτές οι οποίες καθορίζουν τις υποχρεωτικές εισφορές των υπαλλήλων της Ένωσης για τη χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως.

47 Περαιτέρω, μια τέτοια ρύθμιση θα ενείχε τον κίνδυνο να διασαλευθεί η ίση μεταχείριση μεταξύ των υπαλλήλων της Ένωσης και, ως εκ τούτου, να αποθαρρύνει την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας εντός θεσμικού οργάνου της Ένωσης, δεδομένου ότι ορισμένοι υπάλληλοι θα ήσαν υποχρεωμένοι να συμβάλλουν όχι μόνο στο κοινό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, αλλά και στο εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως.

48 Η ως άνω ανάλυση δεν αναιρείται από τους ισχυρισμούς της Γαλλικής Κυβερνήσεως ότι οι επίμαχες στο πλαίσιο της κύριας δίκης εισφορές και επιβαρύνσεις κοινωνικού χαρακτήρα χαρακτηρίζονται ως «φόροι» οι οποίοι πλήττουν όχι τα έσοδα από την εργασία, αλλά τα εισοδήματα από ακίνητα, και οι οποίοι δεν θεμελιώνουν άμεσα δικαίωμα σε κάποιο αντάλλαγμα ή σε κάποιο πλεονέκτημα υπό τη μορφή παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως. Πράγματι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, είναι εν πάση περιπτώσει βέβαιον ότι αυτές οι επιβαρύνσεις και αυτές οι εισφορές χρησιμοποιούνται άμεσα και στοχευμένα για τη χρηματοδότηση των κλάδων του γαλλικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως. Ένας υπάλληλος της Ένωσης, όπως είναι ο W. de Lobkowicz, δεν θα μπορούσε ως εκ τούτου να υπάγεται σε αυτές, δεδομένου ότι οι οικονομικές του υποχρεώσεις όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση διέπονται αποκλειστικώς από το πρωτόκολλο καθώς και από τον ΚΥΚ και εκ του λόγου αυτού εκφεύγουν της αρμοδιότητας των κρατών μελών (βλ., κατ' αναλογία, όσον αφορά τον κανονισμό 1408/71, απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2015, de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, σκέψεις 23, 26, 28 και 29).

49 Λαμβανομένων υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου καθώς και οι διατάξεις του ΚΥΚ σχετικά με το κοινό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιβαίνει σε αυτά εθνική νομοθεσία, όπως είναι η επίμαχη στη κύρια δίκη, η οποία προβλέπει την επιβολή επί των εισοδημάτων από ακίνητα τα οποία εισπράττονται σε κράτος μέλος από υπάλληλο της Ένωσης, ο οποίος έχει τη φορολογική κατοικία του σε αυτό το κράτος μέλος, εισφορών και επιβαρύνσεων κοινωνικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως αυτού του κράτους μέλους.

Επί των δικαστικών εξόδων

50 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Το άρθρο 14 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο έχει προσαρτηθεί στις Συνθήκες ΕΕ, ΛΕΕ και ΕΚΑΕ, καθώς και οι διατάξεις του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το κοινό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιβαίνει σε αυτά εθνική νομοθεσία, όπως είναι η επίμαχη στη κύρια δίκη, η οποία προβλέπει την επιβολή επί των εισοδημάτων από ακίνητα τα οποία εισπράττονται σε κράτος μέλος από υπάλληλο της Ένωσης, ο οποίος έχει τη φορολογική κατοικία του σε αυτό το κράτος μέλος, εισφορών και επιβαρύνσεων κοινωνικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως αυτού του κράτους μέλους.

(υπογραφές)